

از کارهای بخش مغزویی بیمارستان روزبه

روش تزریق پنی سیلین داخل نخاع بدون عوارض

نگارش

دکتر مهدیان

دکتر چهارازی

دستیار بخش مغزویی بیمارستان روزبه

استاد کرسی بیماریهای مغزویی

در نامه ماهانه دانشکده پزشکی شماره مهر و آبان و آذر ۱۳۲۷ تحت عنوان «از عوارض زرق پنی سیلین داخل نخاع» شرحی بقلم همکاران محترم آقایان دکتر صادق پرویز عزیزی و دکتر حسن شفیعیان راد مندرج بود و یک مورد از عوارض شدید زرق پنی سیلین در داخل نخاع یاد آور گردیده بود.

بدیهی است امکان بروز مخاطره در زرق پنی سیلین داخل نخاعی پزشک را با بعضی محظورات مواجه میسازد چه در برخی بیماریهای شدید که درمان سریعی را ایجاب مینماید بعلت بروز عوارض پزشک مجبور است قبل از اخذ تصمیم وقت و بررسی بیشتری در امر مداوا بنماید و با توجه باین امر که زرق بمقدار زیاد (۱) و یکدفعه پنی سیلین باعث بروز عوارض عصبی و عمومی میگردد. نتایجی که در چند ماه اخیر در بخش مغزویی از طریق معالجه فوق در بیماران عصبی گرفته شد نشان داد که گرچه عوارض شدید است ولی هیچگاه نتایج وخیمی در بر نداشته است. عدد بیماران نامبرده ۸ نفر بود که تزریق پنی سیلین در داخل نخاع آنها صورت گرفت.

این بیماران همگی مبتلا به عوارض عصبی سیفیلیس بوده و واکنش واسرمن در خون و مایع نخاع آنها یا مایع نخاع به تنهایی مثبت بود.

اینک روش ما

مقدار پنی سیلین مورد نظر برای تزریق داخل نخاعی را در ۴ - ۲ سانتیمتر مکعب محلول فیزیولوژیک استریل حل نموده و بر حسب غلظت این محلول ۱۲-۸

سانتیمتر مکعب از مایع نخاعی بیمار گرفته ۲-۴ سانتیمتر مکعب آنرا کنار گذاشته و بقیه را با محلول پنی سیلین تهیه شده مخلوط و با آهستگی در داخل نخاع تزریق مینمائیم آنچه از نتایج این عمل زیاده مشاهده میشود فقط مربوط به عوارض حاصله از زرق میباشد و نتیجه درمان تأثیر دارو و آزمایش بعدی مایع نخاع برای تعیین واسرمن در پایان نامه یکی از آقایان کارورزان سابق این بخش مندرج است.

بیمارانی که تحت درمان پنی سیلین قرار گرفته بسه دسته تقسیم و مطابق صورت زیر عمل گردیده است :

دسته اول - تزریق مقدار زیاد و یکدفعه - عده بیماران ۲ نفر

(۱) ا. ج - ۴۰ ساله مبتلا به اختلالات تعادلی همراه با همی پلژی خفیف طرف

راست . واسرمن خون و مایع نخاع ++

تزریق اول - ۸۰۰۰۰ واحد - پنج ساعت پس از تزریق علامت شوک و انقلاب شدید بروز

نمود . درد در ستون فقرات و سر و حالت هذیانی مشاهده گردید (تجویز لو مینال و سومنی فن

به مقدار زیاد) عوارض تا ۲۴ ساعت موجود و روز دوم بتدریج رو به بهبودی رفت .

تزریق دوم همان مقدار پس از دو روز فاصله انجام گرفت و همان عوارض منتها

بطور ضعیف تر مشاهده گردید .

(۲) ا. ن. ۵۰ ساله واسرمن خون و مایع نخاع ++

تزریق اول ۶۰۰۰۰ واحد - ۶ ساعت پس از تزریق بیمار به شوک شدید و بالا رفتن

درجه حرارت و سردرد مبتلا گردید . همینطور علائمی شبیه به انقباض عضلات بطور

موقت بروز نموده (تجویز مسکن ها بلا اثر بود) عوارض تا روز دوم موجود و تا روز پنجم

بتدریج برطرف گردید تزریق دیگری صورت نگرفت .

دسته دوم : تزریق بمقدار بالارونده تدریجی

عده بیماران که تحت درمان قرار گرفتند ۴ نفر بودند - تزریق از مقدار کم شروع

و بتدریج بالا بردند این ۴ بیمار عبارت بودند از :

۱- ع. ح. گ. - ۳۰ ساله ۲- باقر ۴۰ ساله واسرمن خون و مایع نخاع مثبت مبتلا به

پارا پلژی و بیمار سوم ۴۵ ساله با خون و مایع نخاع مثبت مبتلا به علامت Queue de cheval

بیمار چهارم م. ش. ۴۲ ساله واسرمن خون و مایع نخاع +++ با علامت شروع فلج مترقی تزریقات بدینطور صورت گرفت :

توزریق اول	۲۰/۰۰۰ واحد (بیست هزار واحد)
» دوم	» ۴۰/۰۰۰ (چهل هزار واحد)
» سوم	» ۶۰/۰۰۰ (شصت هزار واحد)
» چهارم	» ۸۰/۰۰۰ (هشتاد هزار واحد)
» پنجم	» ۱۰۰/۰۰۰ (صد هزار واحد)

فاصله میان هر تزریق نسبت به توانائی بیمار از ۱-۲ روز بود. بیماران کلیه این تزریقات را نیز بخوبی تحمل نمودند و هیچگونه واکنش بروز نکرد فقط در تزریقات اول تغییر حالت مختصری بیماران دست داده و در چهار تزریق دیگر حال بیمار عادی بود و اگر واکنش هم دست میداد خیلی خفیف و قابل ملاحظه نبود.

دسته سوم - تزریق بمقدار بالارونده ناگهانی

عده بیمارانی که تحت درمان قرار گرفتند ۲ نفر بودند :

- (۱) م. م - ۳۸ ساله واسرمن خون و مایع نخاع +++ با همی پلژی مختصر
 - (۲) م. م - ۳۰ ساله واسرمن مایع نخاع +++ با پاراپلژی
- تزریق بدینطور صورت گرفت :

در نفر اول	
توزریق اول	۱۰/۰۰۰ واحد (ده هزار واحد)
» دوم	» ۱۰۰/۰۰۰ واحد (صد هزار واحد)

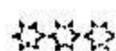
بیمار هر دو تزریق را بخوبی تحمل نمود و خصوصا در تزریق دومی که بمقدار زیاد انجام گرفته بود عوارضی مشهود نگردید.

در نفر دوم سه تزریق بدینطور صورت گرفت

توزریق اول	۸۰۰۰ واحد (هشت هزار واحد)
» دوم	» ۱۰۰۰۰۰ (صد هزار واحد)
» سوم	» ۱۰۰۰۰۰۰ (صد هزار واحد)

فاصله هر تزریق یک روز و حالت بیمار خیلی خوب بود .

در هر دو مورد حالت بیماران کاملاً رضایت بخش بود (فقط مختصر دردی در محل تزریق وجود داشت که بیش از ۸ ساعت طول نکشید) درجه حرارت طبیعی بود . بیمار اولی که میتوانست راه برود پس از تزریق هم قادر به حرکت بود اضطراب موجود نبود و هیچیک از عوارض قبلی دیده نشد .

باتوجه بنکات فوق باید تصدیق نمود که تزریق مقدار زیادی پنی سیلین در یک دفعه بیمار عوارض شدیدی در بردارد که اگر بیمار تحت نظر نباشد و بموقع چاره جوئی نشود باعث بروز عوارض شدید میگردد و آنچه تا کنون در این بخش مشاهده گردیده است عوارض گرچه خیلی شدید بودند ولی وضع بیمار وخیم نگردد و حادثه رخ نداد و اگر در نظر آوریم که در دسته سوم بیماران تزریق اولیه مقدار کمی پنی سیلین عوارض بعدی را که در اثر مقادیر زیاد دار و بروز میکرد از بین میبرد میتوان تصور نمود که محیط مایع نخاع . یکنوع حساسیت مخصوصی نسبت به پنی سیلین دارد و تزریق ابتدائی مقدار کمی از آن بدون اینکه خود علامتی ظاهر سازد این حساسیت را از بین میبرد و مایع نخاع را برای قبول مقادیر نسبتاً قوی پنی سیلین آماده میسازد و بدین طریق تا اندازه منظور پزشک در مورد درمان با پنی سیلین از راه آب نخاع بر آورده شده و عوارض شدید این طریق مداوا مرتفع میگردد .

امید است این رویه مورد توجه همکاران گرامی قرار گیرد و مطالعات خود را در این قسمت با اطلاع همکاران برسانند .